Oświadczenie złożone
przez senatora Waldemara Witkowskiego
na 48. posiedzeniu Senatu
w dniu 19 grudnia 2025 r.

Oświadczenie skierowane do minister kultury i dziedzictwa narodowego Marty Cienkowskiej

Szanowna Pani Minister!

Zwracam się do pani minister kultury i dziedzictwa narodowego w sprawie potrzeby utworzenia funduszu senioralnego artystów jako formy stałego wsparcia finansowego, zdrowotnego i opiekuńczego dla emerytowanych wybitnych artystek i artystów.

W ostatnich latach coraz wyraźniej widzimy, że praca twórcza bywa pracą nieregularną, często wykonywaną w warunkach prekarnych, bez stabilności dochodów i bez realnej możliwości budowania zabezpieczenia emerytalnego. Skutki tej niestabilności w szczególny sposób dotykają dziś seniorów – ludzi kultury, którzy współtworzyli dorobek artystyczny Rzeczypospolitej, a mimo to nierzadko żyją na granicy ubóstwa lub wymagają wsparcia opiekuńczego.

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego prowadzi aktualnie prace nad rozwiązaniami systemowymi dotyczącymi statusu artysty i zabezpieczenia socjalnego osób wykonujących zawód artystyczny. To dobry moment, by uzupełnić te działania o instrument skierowany do pokolenia seniorów, w duchu solidarności międzypokoleniowej i realnej polityki społecznej w kulturze.

Przedstawiana koncepcja funduszu senioralnego artystów zakłada 3 filary finansowania:

— wydzielenie części istniejącego strumienia opłat od usług audiowizualnych (art. 19 ustawy o kinematografii);

— niewielką branżową mikroskładkę od części wynagrodzeń lub tantiem w ramach porozumień sektorowych;

— uzupełnienie środków dopłatą budżetową oraz mechanizmami filantropijnymi.

Fundusz mógłby finansować dodatki dla uprawnionych seniorów artystów, wsparcie zdrowotne i opiekuńcze (w tym zakup miejsc opieki i usług wsparcia) czy rozwiązania pomostowe, które ograniczą społeczne koszty ubóstwa i wykluczenia wśród ludzi kultury.

W związku z powyższym zwracam się z następującymi pytaniami.

1. Czy ministerstwo planuje przygotowanie odrębnych rozwiązań dotyczących emerytowanych artystek i artystów, uzupełniających projektowane przepisy w zakresie statusu artysty i dopłat do składek?

2. Czy rozważane jest ustawowe wydzielenie części wpływów z opłaty, o której mowa w art. 19 ustawy o kinematografii, na cel zabezpieczenia senioralnego środowisk twórczych?

3. W jakim terminie mogłyby rozpocząć się prace legislacyjne i konsultacje publiczne dotyczące funduszu senioralnego artystów oraz które instytucje ministerstwo widzi jako kluczowych partnerów tego projektu?

Z poważaniem
Waldemar Witkowski
senator RP